

Ny Literatur.

G. Schleisner: Samsø og dens Befolkning. En Fremstilling af Levevilkaarene samt Undersøgelse af Fødsels- og Dødelighedsforholdene 1815—1889. København 1891. 116 Sider.

Forfatteren af dette Arbejde er gaaet ud fra den rigtige Forudsætning, at Studiet af Befolkningsforholdene paa et isoleret Omraade som Samsø i flere Retninger maa kunne give et interessant Udbytte. Han har for at opnaa sit Formaal med stor Flid samlet et statistisk Materiale, som strækker sig over et langt Tidsrum, og han har tillige draget adskillige Forhold ind i Fremstillingen, som ville give Bogen Interesse udenfor den snævre Kreds af Læsere, som have Sans for Statistik. Han gennemgaar saaledes Samsøs geologiske og meteorologiske Forhold, skildrer Øens Dyre- og Planterverden, dens Bebyggelse og Boliger osv. Denne indledende Del af Fremstillingen har Forfatteren vistnok magtet tilfulde, men dette kan trods den anvendte Omhu ikke siges om den statistiske Del af Bogen. Forfatteren synes at savne et dyberegaaende Kendskab til den statistiske Literatur, og han anvender flere Gange uden Kritik altfor smaa Tal, som intet kunne bevise, saaledes Antallet af Blinde (4) og af Døve (2). Manglen paa Evne til at tumle med et statistisk Materiale lægger sig bl. a. for Dagen ved Behandlingen af Dødsarsagerne, som Læseren intet virkeligt Overblik faar over, men navnlig viser den sig ved Beregningen af Dødeligheden efter Alders-

Ny Literatur.

G. Schleisner: Samsø og dens Befolkning. En Fremstilling af Levevilkaarene samt Undersøgelse af Fødsels- og Dødelighedsforholdene 1815—1889. København 1891. 116 Sider.

Forfatteren af dette Arbejde er gaaet ud fra den rigtige Forudsætning, at Studiet af Befolkningsforholdene paa et isoleret Omraade som Samsø i flere Retninger maa kunne give et interessant Udbytte. Han har for at opnaa sit Formaal med stor Flid samlet et statistisk Materiale, som strækker sig over et langt Tidsrum, og han har tillige draget adskillige Forhold ind i Fremstillingen, som ville give Bogen Interesse udenfor den snævre Kreds af Læsere, som have Sans for Statistik. Han gennemgaar saaledes Samsøs geologiske og meteorologiske Forhold, skildrer Øens Dyre- og Planterverden, dens Bebyggelse og Boliger osv. Denne indledende Del af Fremstillingen har Forfatteren vistnok magtet tilfulde, men dette kan trods den anvendte Omhu ikke siges om den statistiske Del af Bogen. Forfatteren synes at savne et dyberegaaende Kendskab til den statistiske Literatur, og han anvender flere Gange uden Kritik altfor smaa Tal, som intet kunne bevise, saaledes Antallet af Blinde (4) og af Døve (2). Manglen paa Evne til at tumle med et statistisk Materiale lægger sig bl. a. for Dagen ved Behandlingen af Dødsarsagerne, som Læseren intet virkeligt Overblik faar over, men navnlig viser den sig ved Beregningen af Dødeligheden efter Alders-

klasser (p. 74—85). Det interessante Materiale til Studie af Dødelighedens Bevægelse i dette Aarhundrede er kun dilettantmæssig benyttet, og særlig savne de Beregninger, der anstilles Side 78—80, ganske videnskabeligt Grundlag: Forfatteren forhøjer her vilkaarlig Dødelighedskvotienterne for hver af de undersøgte Perioder ved at gaa ud fra, at Dødsfaldenes Antal mellem 1 og 74 Aars Alderen for hvert Køn er 1000; saaledes multipliceres i Perioden 1820—29 Dødelighedskvotienterne for Mænd med $1000/495$, i 1880—89 med $1000/359$. Trods de anførte Mangler, og skønt man kunde ønske, at Forfatteren havde behandlet Materialet fra flere Synspunkter, vil man imidlertid kunne afvinde den statistiske Del af Bogen Interesse. Jeg skal saaledes nævne Oversigten Side 54—55 over Tilgang og Afgang fra Øen.

H. Westergaard.

Harald Westergaard: Indledning til Studiet af Nationaløkonomien. København 1891. P. G. Philipsen. 88 S.

I en meget sammentrængt Form fremstilles Nationaløkonomiens Grundbegreber paa den Basis, som er skabt af den matematiske Skole og af de nyere østerrigske Nationaløkonomer. Det er ikke Hensigten at levere noget nyt Bidrag til Løsningen af noget økonomisk Problem, men at give den begyndende nationaløkonomiske Studerende et Grundlag, der skal fastholdes under hans senere Studium. Der gives en Fremstilling af det, der for de nævnte Skoler er Økonomiens Alfa og Omega: Læren om Grænsenyttens, og en Paavisning af, hvorledes denne Lære kan danne Udgangspunktet for Betragtningen af ethvert af Økonomiens Grundproblemer: Værdi, Jordrente, Kapital, Arbejde, Produktion og Omsætning, Fordeling. Forfatterens Parti-standpunkt — hvis man tør bruge dette Udtryk — er ubetinget det, som har Fremtiden for sig. Det er det Standpunkt, som med al Anerkendelse af den historisk-statistiske Forsknings Betydning og Uundværlighed, hævder Nødvendigheden af den deduktive Vej til at finde Aarsags-